

Ι. ΒΙΣΒΙΖΗ, Αί μεταξὺ τῶν συζύγων περιουσιακαὶ σχέσεις εἰς τὴν Χίον, ἐνθ' ἀν., 35 ἐπ.) ἀπονέμει καὶ εἰς τὸν ἐναγόμενον μερίδιον κατ' ἐπικαρπίαν ἐπὶ τῆς κληρονομίας τῆς συζύγου του. Μὴ δυνάμενος δὲ νὰ στηρίξῃ τοῦτο ἄλλως, καταφεύγει εἰς τὴν Νεαράν 26, ἐνσυνειδήτως παρερμηνεύων ταύτην, διὰ νὰ μετριάσῃ τὴν ἐντύπωσιν ἐκ τῆς μὴ πλήρους ἐφαρμογῆς τοῦ ἐθιμικοῦ δικαίου τῶν Μυκονίων. (Ἑρμηνευτικὰ τῆς περὶ τριμοιρίας διατάξεως τῆς ἐποχῆς τῆς Τουρκοκρατίας ὅρα «Τοῦ σοφωτάτου Διδασκάλου καὶ μεγάλου ρήτορος τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας Κυρίου Σπαντωνῆ διασάφης τῆς κατὰ τριμοιρίαν κληρονομίαν ἐννόμου ὑποθέσεως», δημοσιευθεῖσαν ὑπὸ Μ. ΓΕΛΕΩΝ, εἰς Ἑκκλησιαστικὴν Ἀλήθειαν, Γ' (1882-3), 172-3 καὶ εἰς Ν. ΒΕΗ, Κατάλογος χειρογράφων καὶ παλαιοτύπων τῆς Δωροθέας Σχολῆς τῶν Θεσσαλικῶν Τρικχάλων, εἰς Ἑπειροῖδα Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου, Ε' (1955), 21-23. Ὁ Σπαντωνῆς ἦτο ἀξιωματοῦχος τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἀκμάσας κατὰ τὰ τέλη τοῦ ΙΖ' αἰῶνος καὶ ἀρχὰς τοῦ ΙΗ'. Οὗτος ἡττολογήθη καὶ μὲ τὴν ἐρμηνείαν νόμων. Βιογραφικὰ περὶ αὐτοῦ βλ., ἀντὶ ἄλλου, εἰς Μ. ΓΕΛΕΩΝ, Μνεία τῶν πρὸ ἐμοῦ (Ἀθ. 1934), 50-51). Ἡ Νεαρά 26 ἀποτελεῖ ἐν τῶν μετιουσινιανείων νομοθετημάτων, ἅτινα λαμβάνοντα νομοθετικὴν πρόνοιαν περὶ τῶν ἐν τῇ πράξει ἐθιμικῶς κρατούντων ψυχικῶν, θεσπίζουν εἰς περιπτώσεις τῆς ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχῆς τὴν ὑπὸ τύπον κληρονομίας ἢ κληροδοσίας ἀπονομὴν ὠρισμένου μέρους ἐκ τῆς περιουσίας τῶν ἀδιαθέτως καὶ ἄνευ τέκνων ἀποδιούντων ὑπὲρ τῆς ψυχικῆς σωτηρίας αὐτῶν. (Περὶ τῶν νομοθετημάτων τούτων Γ. ΜΑΡΙΔΑΚΗ, ἐνθ' ἀν., 273 ἐπ. Γ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ, ἐνθ' ἀν., 1290 ἐπ.). Εἶναι εὐνόητον, ὅτι ἐν Μυκόνῳ, τὰ νομοθετήματα ταῦτα, ἐξαίρεσει τῆς προκειμένης περιπτώσεως ὡς πρὸς τὴν Νεαράν ταύτην, ἡγνοοῦντο παντελῶς, τὰ δὲ ψυχικὰ ἐρρυθμίζοντο ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῶν ἐθίμων. (Πλείοτερα περὶ αὐτῶν πρβλ. ὑπὸ τὴν ὑπ' ἀρ. 40 κατωτέρω δημοσιευομένην ἀπόφασιν).

20, ἀννουλλάρει = ἐκ τοῦ ἰταλ. annullare, ἀκυρῶ.

20. κόβγει ἀντὶ κόπτει, χρησιμοποιούμενον ἐνταῦθα μεταφορικῶς μὲ τὴν ἐννοιαν τοῦ ἀκυροῦ.

21. ἀποκιρόμενος ἀντὶ ἀποκρινόμενος.

27

Κῶδιξ Μ. 136. Πρωτότυπον. Ἀπόφασις τοῦ Βοεβόδα Μυκόνου τῆς 30 Ἰουλίου 1682. Διάδικοι. Ἀλέξης Βουτζῖνος – Μελέτιος Μπονάς.

Διεκδίκησις δωρηθέντος.

Εἰς δόξα Χριστοῦ, ἀμὴν. 1682 Ἰουλίου 30.

||² + Τὴν σήμερον ὁ ἐντιμότατος καὶ εὐγενέστατος ἀφέντης Λουκῆς Δαμα||³λᾶς καὶ βοῖβόντας τῆς παρὸν νήσου Μυκόνου ἐρχόμενος εἰς τὴν ἀκρόα||⁴σιν τῆς ἐξέφλησις

τῆς διαφορᾶς, γενομένης ἀνάμεσα εἰς τὸ Ἀλέξη||⁵ Βουτζῖνο καὶ εἰς τὸν παπᾶ κὺρ Μελέτιον Μπονᾶ. Ἀφορμὴν εἰς κάποιον||⁶ πρᾶμα, ὅπου θέλει ἀφήσει ὁ ποτὲ Ἀλέξης Ἀρβανίτης εἰς τὸν θάνατόν του||⁷ τοῦ ἄνωθεν παπᾶ Μελετίου, διὰ νὰ τὸν ἐμνημονέβῃ, τὸ ὁποῖον πρᾶμα||⁸ ἡθέλει τῶχει προτύτερα ἀφησμένο τοῦ ἄνωθεν Ἀλέξη Βουτζίνου διὰ βα||⁹πτιστικόν του. Διὰ τοῦτο μὴν κáνοντας καλὰ ἀνάμεσόν τους, ἐνεφανίστη||¹⁰καν εἰς τὴν ἄνωθεν δικαιοσύνη διὰ νὰ δικαιοκριθοῦσιν. Ἡ δὲ ἄνωθεν δικαιο||¹¹σύνη καταλεπτῶς καὶ μὲ μεγάλην στόχασιν γροικῶντας τὰ δικαιώματα||¹² τῶν (ν)ἀφοτέρων καὶ βλέποντας ἓνα γράμμα γραμμένον στοὺς χίλιους ἑξα||¹³κοσίους ἑξήντα Φλεβαρίου εἴκοσι ἕξε, τὸ ὁποῖον γράμμα διαλαμβά<νει>||¹⁴ πῶς τὸ ἴδιον πρᾶμα τὸ ἀφίνει τοῦ φιλιότζου του Ἀλέξη διὰ βαπτισ||¹⁵τικόν του, νὰ μὴν μπορῇ κανεὶς νὰ τοῦ τὸ παίρῃ. Διὰ τοῦτο τὸ λοιπόν,||¹⁶ τὸ ὄνομα τῆς ἀγίας Τριάδος, κράζει, κρίνει καὶ ἀποφασίζει νὰ εἶναι||¹⁷ τὸ ἴδιον πρᾶμα τοῦ Ἀλέξη ὡσὰν βαπτιστικόν του, ὡσὰν καὶ προ||¹⁸τύρι ὅπου τοῦ τό ᾗεν ἀφησμένο, μὲ τοῦτο νὰ βάζουν ἀνθρώπους νὰ||¹⁹ ἴδουν ἀνίσως καὶ ἔχει ὁ παπᾶ Μελέτιος τίποτις κόπον εἰς τὸ ἴδιον πρᾶμα||²⁰ νὰ πληρώνεται. Ἐτζι ἔκρινεν καὶ ἀποφάσισεν καὶ θέλει γράψῃ καὶ ὑπὸ χειρός του.

||²¹ + Λουκῆς Δαμαλᾶς βοῖβόδας Μυκόνου βεβαιώνω τ' ἄνωθεν.

||²² Παπᾶ Μᾶρκος Κορίνθιος καὶ καν||²³τζηλιέρης ἔγραψα τὸ παρόν.

⁵ μπό νὰ||⁷ μελαίτιου ||²¹ λοῦκῃς δαμαλας βοεῖβοδας μικόνου βεβεῶνο τανοθέν ||²³ παπὰ μάρκος κορήνθειος καὶ καντζηλιέρης εἰγραψα το παρόν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ. Ὁ ἀποβιώσας Ἀλέξης Ἀρβανίτης διὰ διαθήκης του κατέλιπεν ὠρισμένον ἀκίνητον εἰς τὸν ἐναγόμενον ἱερέα, διὰ νὰ τὸν μνημονεύῃ. Τὸ ἀκίνητον τοῦτο διεκδικεῖ ὁ ἐνάγων ἀναδεκτὸς τοῦ διαθέτου, διότι τοῦ τὸ εἶχε παραχωρήσει πρὸ τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης, ὡς βαπτιστικόν. Ἡ ἀπόφασις, ἐκτιμῶσα τὴν προσαχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος νοταριακὴν πρᾶξιν, δέχεται τοῦτο ὡς ἀληθές, καὶ ἐπιδικάζει τὸ διεκδικούμενον εἰς τὸν ἐνάγοντα. Διορίζει ὅμως καὶ ἐκτιμητάς, ὅπως ἐκτιμήσουν τυχὸν γενομένας δαπάνας ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐπὶ τοῦ πράγματος, διὰ νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ δι' αὐτὰς ὁ ἐνάγων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. 8-9. 14-15. 17. βαπτιστικόν. Ὑπῆρχε συνήθεια, ὅπως διὰ πράξεως ἐν ζωῇ ἢ αἰτίᾳ θανάτου ὁ ἀνάδοχος δωρεῖται πρὸς τὸν ἀναδεκτὸν ἀκίνητόν τι, ὅπερ ὠνομάζετο βαπτιστικόν. Τοιαῦται δωρεαὶ ἀπαντοῦν συχνὰ εἰς Μύκονον, ἀλλὰ καὶ ἀλλαχοῦ, ἐγίνοντο δὲ χάριν ψυχικῆς σωτηρίας, εἶχον τὸν χαρακτῆρα τοῦ ψυχικοῦ (βλ. καὶ κατωτέρω τὰς ὑπ' ἀρ. 42 καὶ 43 ἀποφάσεις).

14. φιλιότζος = ἐκ τοῦ ἰταλ. figlioccio, ἀναδεκτός.

17-18. *προτύρι* = *προτύτερον*, *προηγούμενως*.

19. *κόπος* = *έργασία*.

28

Κωδὶξ Μ. 136. Πρωτότυπον. Ἀπόφασις Ἐπιτρόπων Μυκόνου, προσλαβόντων καὶ τὸν Βοεβόδα ὡς ἐπιδικαστήν, τῆς 22 Φεβρουαρίου 1683.

Διάδικοι. Τὰ ἄρρενα τέκνα τοῦ ποτὲ Μπερνῆ Σπαλιάρδου — ἡ ἀδελφή των.

Διεκδίκησις κληρονομίας.

Εἰς δόξα Χριστοῦ. 1683 Φλεβαρίου 22.

||² + Ἔστοντας καὶ νὰ εἶχασιν κάποιαν διαφορὰν ἀνάμεσόν τους τοῦ πο||³τὲ Μπερνῆ Σπαλιάρδου τὰ παιδία μὲ τὴν ἀδελφήν των, ἀφορμὴν εἰς κά||⁴ποια πράγματα, ὅπου θέλει τῶν ἀφήσει ὁ κύρης των, τὰ ὅποια πράγματα||⁵ ἦταν [[ἀγοραδεις]] τοῦ κυροῦ των. Καὶ ἔστοντας καὶ ἠθέλησαν τὰ ἄνωθεν παιδία||⁶ νὰ μεράσουν τοῦ πατρός των τὸ πρᾶγμα, ἠθέλησαν ἐξ ἰδίας των προ||⁷αιρέσεως καὶ ἤβαλαν καὶ τὴν μάννα των εἰς τὴν μπάρτην, νὰ πάρη καὶ ἐ||⁸κείνη ὡσὰν ἓνα παιδί. Καὶ τὴν σήμερον νὰ τῆς τύχη θάνατος, ἠθέλη||⁹σεν διὰ νὰ κάμη διαθήκην, τὸ ὅποιον πρᾶγμα, ὅπου ἐπῆρεν ἀπὸ||¹⁰ τοῦ ἀνδρός τῆς ἠθέλησεν καὶ τὸ ἄφησεν τῆς θυγατέρας τῆς. Καὶ τὴν σήμε||¹¹ρον νὰ γυρέβουν καὶ τὰ ἄλλα παιδία τὴν μπάρτην των. Διὰ τοῦτο μὴν κά-(νον)||¹²τας καλὰ ἀνάμεσόν τους, ἐνεφανίστηκαν ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ἐντιμο||¹³τάτους ἐπιτρόπους κὺρ Λαρίντζο Κορνάρο καὶ κὺρ Ζάννε Κοντοφρέον, ἐπίτρο||¹⁴ποι καὶ κριτᾶδες τῆς Μυκόνου, οἱ ὅποι<οι> ἄνωθεν ἐντιμότατοι καταλεπτῶς καὶ μὲ||¹⁵ μεγάλην στόχασιν γροικῶντας τὰ δικαιώματα τῶν ἀμφοτέρων καὶ μὴν κατε||¹⁶βαίνοντας καὶ οἱ δύο εἰς μίαν γνώμην ἀποφάσισαν καὶ οἱ δύο τους μὲ μίαν θέλη||¹⁷σιν καὶ ἐπροσ||¹⁸κάλεσαν τὸν ἐντιμότατον καὶ εὐγενέστατον ἀφέντη κὺρ Λουκῆ Δαμα||¹⁹λᾶ καὶ βοῖβόντα τῆς Μυκόνου, ὅπου τὸν φωτίσει ὁ Κ(ύριος) νὰ κατέβῃ ἡ γνώμη||²⁰ του, νὰ εἶναι στερκτή καὶ ἀποφασισμένη |ἢ κρίσις|. Ὅποῖος ἀφέντης καταλεπτῶς καὶ||²¹ μὲ μεγάλην στόχασιν γροικῶντας τῆς μιᾶς μερίδος καὶ τῆς ἄλλης τὰ δικαιώματα||²² καὶ βλέποντας καὶ τὴν διαθήκην τῆς μάννας των. Διὰ τοῦτο λοιπόν, τὸ ὄνομα||²³ τῆς ἁγίας Τριάδος, κράζει, κρίνει καὶ ἀποφασίζει τὸ μερτικὸν ἐκεῖνον ὅπου||²⁴ ἐπῆρεν ἡ μάννα των καὶ τὴν σήμερον τὸ ἀφίνει μονάχα τῆς θυγατέρας τῆς,||²⁵ νὰ τὸ μοιράζουν ὅλα τὰ παιδία μᾶζι, τόσον πράγματα ὡσὰν ζωντανά, καὶ ἡ δια||²⁶θήκη, ὅπου ἔκαμεν νὰ εἶναι ἄκυρη, ἔστοντας καὶ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνον δὲν τὸ||²⁷ ἤριζε νὰ τ' ἀφήσῃ ὅπου ἠθελεν [[επειδεὶ καὶ νὰ εἴταν ἀγοράδεις τοῦ ἀν||²⁸δρος τῆς]]. Ἐτζὶ ἔκρινεν καὶ ἀποφάσισεν καὶ θέλει γράψῃ καὶ ὑπὸ χειρός του —

||²⁹ + Λουκῆς Δαμαλᾶς βοῖβόδας Μυκόνου βεβαιώνω τ' ἄνωθεν.

||³⁰ Λαρέντζος Κορνάρος καὶ ἐπίτροπος βεβαιώνω τὰ ἄνωθεν.

